

Memo 24: Verantwoordingsbrief

Memo 24: Verantwoordingsbrief (VB)

Korte samenvatting:

- Sinds 2008 gaat er op Verantwoordingsdag een Verantwoordingsbrief van AZ naar de Tweede Kamer en is de MP aanwezig bij het debat.
- Sinds 2010 draagt de kamer jaarlijks 'focus-onderwerpen' aangedragen. Voor deze Verantwoordingsbrief waren dat fraude en decentralisatie.
- De VAW-brief 2013 is door AZ opgesteld, coördinatie van het tekstvoorstel over fraude en decentralisatie gebeurde respectievelijk door VenJ en door BZK.

Verantwoordingsbrief over 2013 (VB 2013)

- De VB 2013 bevat inhoudelijk weinig nieuws. Dit heeft te maken met het feit dat over beide onderwerpen nog vrij recent brieven naar de Kamer zijn gegaan (zie VAW brief).
- De terugblik op het politieke jaar is inhoudelijk in overeenstemming met het FJR
- Monitoring van de voortgang van bezuinigingen vindt plaats via het wetgevingsoverzicht van VenJ (Zie memo 6).
- Aangezien de onderwerpen decentralisatie en fraude kabinetsbrede aanpak kennen en de VAW-brief een stuk van de MP is wordt u geadviseerd om waar mogelijk de MP hierover het woord te laten voeren.
- Voor het onderwerp decentralisatie is vanuit verantwoordingsoogpunt vanzelfsprekend nog niet zo veel te melden. Er wordt in de brief vooral gerefereerd aan correspondentie met de Kamer naar aanleiding van door hen geuite zorgpunten.
- Voor het onderdeel fraude kan wel specifiek naar Financiën worden gekeken voor een reactie. De Kamer ontvangt uiterlijk 28 mei nog een brief over de Bulgarenfraude dus dit zal hoogstwaarschijnlijk ter sprake komen.

Memo 24: Verantwoordingsbrief

- Op 19 mei heeft de Staatssecretaris zijn brief met de Brede Agenda Belastingdienst naar de TK gezonden. Indien de Kamer in het verantwoordingsdebat hier op wil ingaan, adviseren wij u om te verwijzen naar het afzonderlijke debat dat de TK ongetwijfeld zal houden over deze brief met de staatssecretaris.

VRAAG: Wat doet het kabinet aan fraudebestrijding ?

ANTWOORD:

Kern

- Er is een rijksbrede aanpak van fraude opgesteld
- Deze wordt gecoördineerd door de minister van VenJ. Besluitvorming in het kabinet verloopt via de Ministeriele Commissie Fraude (onderraad van de MR).
- Doel is om fraude gezamenlijk aan te pakken.

Toelichting

- Het kabinet heeft op 20 december 2013 een brief over de Rijksbrede aanpak van fraude aan de Kamer gestuurd. Hierin zijn fraudethema's benoemd die door een gezamenlijk overheidsoptreden aangepakt kunnen worden.
- De minister van VenJ is coördinerend bewindspersoon en heeft hierover op donderdag 15 mei een debat met de Kamer gevoerd.
 - In dit debat is de minister van VenJ o.a. gevraagd om na te denken over de aanstelling van een Nationale Fraudecommissaris (zoals de Delta Commissaris). De minister van VenJ heeft toegezegd daar later dit jaar (begrotingsbehandeling) op terug te komen bij de Kamer.

Memo 24: Verantwoordingsbrief

- Tevens heeft de Kamer gevraagd naar 'verkokering' in de fraudebestrijding van de Rijksoverheid. De minister van VenJ heeft aangegeven dat het doel van de rijksbrede fraudeaanpak en de ministeriele commissie fraude juist gezamenlijkheid is op de thema's waar dat nodig is. Ook wordt er met het Amsterdamse burgerinitiatief 10Overheid en de gemeente Amsterdam opgetrokken om te kijken hoe fraude beter gezamenlijk kan worden bestreden. De thema's daar zijn: BRP-fraude, risicoadressen en faillissementsfraude.

VRAAG: Wat heeft het ministerie van Financien aan fraudebestrijding gedaan ?_

ANTWOORD:

- De aanpak van fraude met toeslagen en belastingen is versterkt met organisatorische en wetgevende maatregelen zoals de wet aanpak fraude toeslagen en fiscaliteit en geïntensiveerde gerichte controles.
- Doel van deze maatregelen is om fraude zoveel mogelijk aan de poort te ontdekken en te voorkomen.

Toelichting

- Fraudebestrijding op de beleidsterreinen van het ministerie van Financien is voornamelijk gekoppeld aan belastingen en toeslagen.
- Er zijn zowel organisatorische als wettelijke maatregelen genomen om fraude op deze terreinen zoveel mogelijk reeds aan de poort te voorkomen en waar nodig te bestrijden. Dit vanuit de gedachte dat voorkomen beter is dan genezen.
- De Belastingdienst heeft 195 extra formatieplaatsen gekregen om de verschillende fraudemaatregelen uit te kunnen voeren.

Memo 24: Verantwoordingsbrief

- Organisatorisch:
 - die dienstonderdeeloverstijgende thema's coördineert.
 - Besluitvorming hierover verloopt via het MT Fraudebestrijding waarin de hoofden van de belangrijkste dienstonderdelen zitting hebben.
 - Naast de reeds bestaande Anti-fraudebox (gericht op het detecteren van fraudepatronen) is het Combiteam Aanpak Facilitators (CAF) opgericht. Dit CAF richt zich op het zo snel mogelijk aanpakken van facilitatoren van fraude. En heeft o.a. voor € 3 miljoen aan beslag laten leggen op vermogen van facilitators van fraude.
 - Sinds medio 2013 maakt Toeslagen gebruik van risicoselectie om potentieel fraudegevoelige toeslagaanvragen te detecteren en aan verdere controle te onderwerpen.
 - Tevens wordt er gebruik gemaakt van informatie van andere overheidsorganisaties en slimme controles om de rechtmatigheid van een aanvraag extra te kunnen beoordelen. Zo kan bijvoorbeeld op voorhand een Kinderopvangtoeslag niet worden toegekend als het kind op basis van zijn leeftijd al op de middelbare school zou moeten zitten. Met dergelijke controles zijn enkele tienduizenden onjuiste aanvragen gestopt.
- Daarnaast heeft de wet aanpak fraude toeslagen en fiscaliteit een vooreen steviger basis gezorgd om potentieel frauduleuze aanvragen beter te kunnen controleren.
 - In geval van een potentieel risicovolle aanvraag kan er eerst nadere informatie van de indiener worden opgevraagd.

Memo 24: Verantwoordingsbrief

- In geval van een aanvrager met een onbekend adres (VOW = vertrokken onbekend waarheen), hoeft de toeslag niet langer vooraf worden uitbetaald.
- In geval van een voor de fiscus onbekend aanvrager (bijv. iemand die voor het eerst in NL verblijft), geldt het uitgangspunt dat er geen recht vooraf (de toeslagperiode) op een toeslagbetaling is, maar achteraf. Tenzij er voldoende informatie kan worden overlegd.

Memo 24: Verantwoordingsbrief

VRAAG: Wat is de stand van zaken rond de terugbetaling van toeslagen door Bulgaren?

ANTWOORD:

- Donderdag 15 mei heeft de staatssecretaris in het AO Belastingdienst aan de Kamer toegezegd binnenkort (waarschijnlijk 28 mei) met een brief over de stand van zaken rond de afhandeling van Toeslagen en de Bulgaren te komen.